

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за даване на образователната и научна степен
„ДОКТОР“
по специалност „Експлоатация на водния транспорт, морските и речните
пристанища“

Област „Технически науки“
Професионално направление „ Транспорт, корабоплаване и авиация“

Автор на дисертационния труд: **ЯНА ГЕНОВА ГАНЧЕВА**

Тема: **ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА КОНТЕЙНЕРЕН ТЕРМИНАЛ**

Изготвил становището: доц. д-р инж. **ИЛЧО ГЕРАСИМОВ ТОМОВ**

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем

Контейнеризацията води до значителни промени в дейността на съвременните пристанища. Налице са промени в концепцията за нови типове морски технически средства, организация и управление на самостоятелен раздел, наречен с основание „морска контейнерна индустрия“. Тази нова индустрия изисква разработването на нови типове инфраструктурни единици, управлявани по нови методи и алгоритми с помощта на съвременни електронни и компютърни средства и ресурси. Основно място в методите за управление заемат показателите и измерителите за работата на пристанището. Явно и в тази област настъпват промени. Налага се използването на нов тип показатели и измерители. Дисертационната работа е в тази насока.

В този смисъл настоящият труд с наименование „Оценка на ефективността на контейнерен терминал“ е безспорно необходим и актуален.

2. Познава ли дисертантът състоянието на проблема?

Авторът има публикувани пет научни труда в наши издания, свързани пряко с проблема за необходимостта от нови показатели и измерители за оценка на работата на контейнерните терминали.

Състоянието на проблема е подробно разгледано в първа глава на дисертационния труд. Описана е една принципна схема на производствен процес, начините за измерване на продуктивността и нейното подобряване. Направена е една съществена съпоставка с класическите показатели, наричани ключови индикатори на дейността (KPIs) и нови показатели от т. н. второ поколение. Това са „Анализът с обгръщане на данни“ (DEA) и „Стохастичен граничен анализ“ (SFA). До този извод дисертантът достига след анализ на значителен обем публикации. Цитирани са 118 заглавия, от които 6 на български език и 112 на английски език. Цитират се и български публикации по прилагането у нас на DEA анализа в областта на медицината.

Такъв обстоятелствен обзор ми дава основание на приема, че дисертантът познава състоянието на проблема.

3. Избраната методика на изследване може ли да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд?

Декларирана е следната цел на дисертационния труд: Да се изследва и анализира практическата приложимост на DEA анализ за оценка на ефективността на работата на българските контейнерни терминали.

За набиране на необходимата статистическа информация са използвани методът на наблюдението, преглед на документи и статистически анализи. За обработка на събраната емпирична информация са приложени корелационен анализ, сензитивен анализ, системен анализ, на основание на които е извършен синтез за извеждане на резултатите и изводите от дисертационния труд. Прилагани са някои от най-широко използваните статистически характеристики.

Резултатите от прилагането на DEA анализ за оценка на относителната ефективност могат да бъдат източници на информация, която подпомага мениджърските екипи на българските контейнерни терминали в процеса на вземане на оперативни решения.

Приемам, че избраната методика на изследване може да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд.

4. В какво се заключават научните или научно-приложните приноси на дисертационния труд?

Научно-приложните приноси на дисертационния труд са основно следните.

В дисертационния труд са изследвани и са анализирани иконометрични методи за оценка на работата на контейнерните терминали, въз основа на което са установени техните силни и слаби страни. Установени са препоръки за

тяхното усъвършенстване с цел ефективната им приложимост в контейнерните терминали.

Чрез DEA анализ са проучени, анализирани и са оценени технико-икономически анализи за определяне на целевия контейнерооборот на нов контейнерен терминал, с цел осигуряване на неговата ефективна експлоатация.

5. Резултатите от дисертационния труд използвани ли са вече в научната и социалната практика

Изводите от периодичните анализи, които се извършват с прости ключови показатели за дейността на българските пристанища, могат да бъдат непосредствено съпоставени с резултатите от DEA анализ. Резултатите, получени чрез DEA анализ, не отхвърлят традиционно използваните показатели за дейността на пристанищата, а може да ги обогатят и допълнят.

6. Мотивирани препоръки за бъдещо използване на научно-приложните приноси

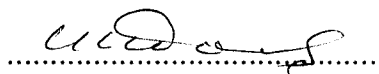
Извършените в дисертацията изследвания е полезно да бъдат продължени за установяване на ресурсите с критично значение за ефективността на терминалите. Получените резултати биха били особено полезни на пристанищния мениджмънт, като се има предвид че инвестициите в пристанищната инфраструктура, механизация и работна ръка имат значителни финансови измерения, което потвърждава, издигнатата в дисертацията хипотеза.

7. Заключение

Дисертацията е посветена на актуален проблем. Мнението ми за представения дисертационен труд е положителен. Това ми дава основание да предложа на уважаемото жури да присъди на ЯНА ГЕНОВА ГАНЧЕВА образователната и научна степен „Доктор” по професионално направление 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

17.04.2015 г.

Варна

(доц. д-р инж. Илчо Томов)